

UMEÅ UNIVERSITET

REGEL

ANTAGNINGSORDNING FÖR UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2023-08-23
Dnr:	FS 1.1-752-23
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2023-10-01 – tillsvidare
Område:	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Studentcentrum
Ersätter dokument:	Regel - Antagningsordning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet (FS 1.1-642-22) beslutad av universitetsstyrelsen 2022-06-09

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 1.1-752-23

Innehåll

1.	Beskrivning.....	5
2.	Bakgrund	5
3.	Beslutande organ i utbildnings- och tillträdesfrågor	6
3.1	Beslut om utbud av kurser och program.....	6
3.2	Beslut om grundläggande och särskild behörighet.....	6
3.3	Beslut om behörighet vid bedömning av reell kompetens (motsvarande kunskaper).....	7
3.4	Beslut att medge undantag från visst eller vissa behörighetskrav 7	
3.5	Beslut om urval och meritvärdering	7
3.6	Beslut om antagning	8
3.7	Beslut om inställande av kurs- eller programtillfälle	8
4.	Krav på förkunskaper för studier vid Umeå universitet.....	8
4.1	Behörighet för studier på grundnivå.....	9
4.1.1	Grundläggande behörighet för högskolestudier.....	9
4.1.2	Särskild behörighet för kurser och program som vänder sig till nybörjare	11
4.1.3	Lokala regler för gymnasieelevers parallellläsning vid universitetet	11
4.1.4	Villkor för grundläggande behörighet för gymnasieelever avseende sommarkurser	12
4.1.5	Villkor för grundläggande behörighet avseende utbildning med tidigt anmälningdatum.....	12
4.1.6	Särskild behörighet för kurser på grundnivå som inte vänder sig till nybörjare	12
4.2	Behörighet för studier på avancerad nivå	13
4.2.1	Grundläggande behörighet för program på avancerad nivå 13	
4.2.2	Särskild behörighet för program på avancerad nivå	13
4.2.3	Behörighet för kurser på avancerad nivå.....	14
4.3	Reell kompetens	14
4.4	Undantag från behörighetskrav	15
4.5	Behörighetsbedömning som gjorts av annan högskola	15

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 1.1-752-23

5.	Information om utbud och anmälningrutiner	15
5.1	Anmälan till fortsatta studier inom program (kurs inom program)	16
5.2	Anmälan till senare del av program/studieortsbyte/byte av inriktning inom program	17
5.3	Anmälan efter anmälningstidens slut	17
5.4	Parallellläsning	18
5.5	Datorbaserade register	18
6.	Meritvärdering	18
6.1	Meritvärdering av svenska betyg	18
6.2	Meritvärdering av utländska betyg	19
6.3	Meritvärdering av studieomdöme från folkhögskola	19
6.4	Högskoleprovet	19
6.5	Avklarade högskolepoäng	20
6.6	Skiljekriterium vid i övrigt likvärdiga meriter	20
6.7	Sen anmälan	20
7.	Regler för urval bland behöriga sökande	21
7.1	Urvalsgrupper	21
7.1.1	Betygsurval	21
7.1.2	Provurval (urvalsgrupp HP)	22
7.2	Generella urvalsregler	22
7.2.1	Platsgaranti (urvalsgrupp PG)	22
7.2.2	Lokalt beslutade urvalsgrunder	23
7.2.3	Utökad användning av lokalt beslutade urvalsgrunder ..	23
7.2.4	Avsteg från urvalsregler	23
7.2.5	Övriga sökande (urvalsgrupp ÖS)	24
7.3	Urval till utbildning på grundnivå	24
7.3.1	Urval till utbildning som vänder sig till nybörjare	24
7.3.2	Urval till utbildning som vänder sig till andra än nybörjare	25
7.4	Urval till utbildning på avancerad nivå	26
7.4.1	Urval till kurser på avancerad nivå	27
7.4.2	Urval till program på avancerad nivå	27
7.4.3	Urval till senare del av program på avancerad nivå	27

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 1.1-752-23

7.5	Urval till kurser för inresande utbytesstudenter.....	27
8.	Antagningsrutiner	28
8.1	Kontrollbesked	28
8.2	Antagningsbesked och svarskrav	28
8.3	Reservantagning.....	29
9.	Regler för anstånd med studiestart	29
10.	Regler och rutiner för överklagande.....	30
	Referenser	31

1. Beskrivning

I antagningsordningen beskrivs nationella och lokala regler som gäller för anmälan, behörighetsbedömning, urval, antagning och liknande till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet¹. Antagningsordningen gäller även för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Antagningsordningen innehåller även information om hur urval går till och hur ansökningar och övriga antagningsfrågor behandlas.

2. Bakgrund

Antagningsordningen är i första hand en regelsamling. Den fungerar alltså som en uppslagsbok där nationella och lokala regler som gäller för anmälan, behörighetsbedömning, urval, antagning och liknande till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet beskrivs. Universitetet har en skyldighet att ha en antagningsordning vilket regleras i 6 kap. 3 § andra stycket högskoleförordningen (1993:100):

[...] Högskolan ska också se till att en antagningsordning finns tillgänglig. I en antagningsordning tas de föreskrifter in som högskolan tillämpar i fråga om ansökan, behörighet, urval och antagning och om hur beslut fattas och kan överklagas. Förordning (2010:1064).

För utbildning där antagningsförfarandet är reglerat av annan förordning har den förordningen företräde framför antagningsordningen. Det handlar till exempel om kompletterande utbildningar för personer med utländsk läkar-, psykolog- respektive socionomexamen, kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade samt högskoleförberedande och behörighetsgivande utbildning.

Umeå universitets antagningsordning innehåller förutom regler även information om hur urval går till och hur ansökningar och övriga antagningsfrågor behandlas. Då val av urvalsmodell, urvalsgrupper och liknande kan variera från ett antagningstillfälle till ett annat hänvisas i vissa avsnitt till aktuell anmälningsinformation från Umeå universitet (www.umu.se och www.antagning.se).

I följande antagningsordning har studentperspektivet integrerats. På grund av dokumentets innehåll och natur har inte arbetsmiljö-, jämställdhets-, samverkans-, internationella-, hållbarhets-, arbetsmiljö- och tillgänglighetsperspektiv integrerats i dokumentet.

¹ Med utbildning avses all utbildning, d.v.s. kurser, kurspaket och program

3. Beslutande organ i utbildnings- och tillträdesfrågor

Universitetsstyrelsen har delegerat beslut om regler för urval och antagning till rektor, inom ramen för denna antagningsordning. Antagningsrådet är rektors beredande och rådgivande organ i frågor om tillträde till högre utbildning.

Beslut om antagning kan inte överklagas. Däremot kan beslut om att en sökande inte bedömts uppfylla kraven för behörighet och inte heller medgivits undantag från visst behörighetsvillkor överklagas. Överklagan tas upp i kapitel 10.

Här följer en kortfattad redogörelse för vem som fattar beslut om olika antagningsfrågor

3.1 Beslut om utbud av kurser och program

- Inrättande av och avvecklande av program: rektor.
- Inrättande av huvudområde eller inriktning inom huvudområde samt beslut om vilken högsta nivå kurser i ämnet eller huvudområdet kan ha vid Umeå universitet: rektor.
- Antal platser på program: fakultetsnämnd².
- Inrättande av kurs: fakultetsnämnd.
- Antal platser på kurs: fakultetsnämnd.
- Antalet studenter som antas (antal platser + ev. överintag) vid ordinarie antagning och reservantagning(ar): fakultetsnämnd.

Fakultetsnämnd kan ha delegerat vissa beslut vidare (se respektive fakultetsnämnds delegationsordning).

3.2 Beslut om grundläggande och särskild behörighet

För att vara behörig att antas till en kurs eller ett program i högskolan ska den sökande dels ha grundläggande behörighet till högskoleutbildning, dels uppfylla de eventuella särskilda behörighetskrav som gäller för den sökta utbildningen. Särskild behörighet framgår av kurs- och utbildningsplan.

- Regler för grundläggande behörighet: regeringen (återfinns i högskoleförordningen) och UHR (i Universitets- och högskolerådets

² Vid användandet av begreppet fakultetsnämnd inkluderas även Lärarhögskolans styrelse.

UMEÅ UNIVERSITET

författningssamling UHRFS 2021:3 (UHRFS 2019:1).

Särskild behörighet för utbildning på grundnivå

- Beslut om särskild behörighet till program som leder till yrkesexamen: Universitets- och högskolerådet.
- Beslut om lägre krav, än de av Universitets- och högskolerådet beslutade, för program som leder till yrkesexamen: rektor.
- Beslut om högre krav, än de av Universitets- och högskolerådet beslutade, för program som leder till yrkesexamen: rektor efter yttrande av Universitets- och högskolerådet.
- Beslut om särskild behörighet i enlighet med Universitets- och högskolerådets föreskrifter, för kurser och program som leder till generell examen: fakultetsnämnd.
- Beslut om särskild behörighet utöver den som anges i Universitets- och högskolerådets föreskrifter, för kurser och program på grundnivå som leder till generell examen: fakultetsnämnd efter yttrande av Universitets- och högskolerådet.
- Beslut om särskild behörighet för kurser och program på grundnivå, ej för nybörjare: fakultetsnämnd.

Särskild behörighet för utbildning på avancerad nivå

- Beslut om särskild behörighet för program på avancerad nivå som leder till yrkesexamen eller generell examen: fakultetsnämnd.
- Beslut om särskild behörighet för kurser: fakultetsnämnd.

3.3 Beslut om behörighet vid bedömning av reell kompetens (motsvarande kunskaper)

Beslut om en sökande uppfyller behörighetskraven fattas i enlighet med rektors delegation. Läs mer om reell kompetens under 4.3.

3.4 Beslut att medge undantag från visst eller vissa behörighetskrav

Beslut om en sökande kan medges undantag från behörighetskraven fattas i enlighet med rektors delegation. Läs mer om undantag under 4.4.

3.5 Beslut om urval och meritvärdering

- Regler för urval bereds i Antagningsrådet. Beslut om principer fattas av universitetsstyrelsen och anges i denna antagningsordning (se kapitel 7). Beslut om fördelning av platser mellan urvalsgrupper fattas av fakultetsnämnd inom de ramar som anges i högskoleförordningen och denna antagningsordning.
- Meritvärdering av sökande görs enligt de modeller som beskrivs i kapitel 6.

UMEÅ UNIVERSITET

- Möjligheter att använda lokalt beslutade urvalsgrunder till mer än en tredjedel av platserna på andra utbildningar än konstnärliga. Beslut fattas av Universitets- och högskolerådet efter ansökan från rektor.
- Möjligheter att göra annan platsfördelning på betyg och högskoleprov till utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare om särskilda skäl finns, exempelvis då högskoleprovet bedöms ha låg prognostiserande förmåga och det råder låg konkurrens i högskoleprovsurvalet (se 7 kap. 15 § högskoleförordningen). Beslut fattas av Universitets- och högskolerådet efter ansökan av rektor.
- Möjlighet att fördela samtliga platser till utbildning med konstnärlig *inriktning* efter särskilda prov. Beslut fattas av Universitets- och högskolerådet efter ansökan från rektor. (För utbildning som leder till konstnärlig *examen*, se kapitel 7.2.2)

3.6 Beslut om antagning

- Antagning och anstånd: Beslut fattas i enlighet med rektors delegation.
- Prövning av ansökan om avsteg från urvalsregler med hänsyn till särskilda skäl (se 7.2.4) bereds i Antagningsrådet: Beslut fattas i enlighet med rektors delegation.
- Antagningsbesked gäller som beslut.

3.7 Beslut om inställande av kurs- eller programtillfälle

- Beslut att ställa in kurs- eller programtillfälle ska fattas före första urvalet.³
- Beslut om att ställa in kurstillfälle fattas av kursansvarig institution i samråd med berörd fakultetsnämnd.
- Beslut om att ställa in programtillfälle fattas av ansvarig fakultetsnämnd.

4. Krav på förkunskaper för studier vid Umeå universitet

För att studera vid universitetet ska den sökande vara *behörig* till utbildningen, det vill säga uppfylla vissa *krav på förkunskaper*. I de flesta

³ Återkallelseförbehåll kan införas på antagningsbeskeden vid extraordinära omständigheter vilket ger möjlighet att ställa in utbildning efter urval. Detta förutsätter att rektor fattat beslut i frågan.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 1.1-752-23

fall uttrycks behörighet som krav på studier i gymnasieskolan eller akademiska meriter, men det kan också röra sig om krav på arbetslivserfarenhet eller särskilda färdigheter. Syftet med behörighetskraven är att ange en startnivå för utbildningen och att visa vad som krävs för att kunna tillgodogöra sig en viss utbildning.

Behörighetskraven uttrycks i krav på *grundläggande* och *särskild* behörighet. Kraven på grundläggande behörighet är gemensamma för all högskoleutbildning i landet och är fastställda av regeringen i 7 kap. i högskoleförordningen. För många utbildningar (kurser eller program) krävs förutom grundläggande behörighet även särskild behörighet. De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. I de avsnitt som följer beskrivs kraven för grundläggande och särskild behörighet.

Närmare beskrivningar, framför allt för den som har en utländsk eller äldre svensk förutbildning, finns i bedömningshandboken som tagits fram av universitet och högskolor genom Sveriges universitets- och högskoleförbund. Bedömningshandboken finns att tillgå på www.uhr.se. För vidare information om formella regler beträffande särskild behörighet hänvisas till 7 kap. i högskoleförordningen och Universitets- och högskolerådets föreskrifter om särskild behörighet UHRFS 2021:3 (UHRFS 2019:1).

Beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

4.1 Behörighet för studier på grundnivå

4.1.1 Grundläggande behörighet för högskolestudier

I 7 kap. 5 § högskoleförordningen anges att grundläggande behörighet för högskolestudier som påbörjas på grundnivå har den som har:

1. kunskaper inom det svenska och det engelska språket,
2. ett vetenskapligt förhållningssätt,
3. förmåga att kunna belysa frågor ur flera perspektiv,
4. problemlösningsförmåga,
5. förmåga att kunna dra slutsatser och argumentera för dessa, och
6. övrig kompetens som är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig sådan utbildning.

Universitets- och högskolerådet har meddelat föreskrifter om de kompetenser som anges i första stycket 1-6. Förordning (2018:1503). En sökande ska anses ha sådana nödvändiga kompetenser som anges ovan om sökanden:

- a. har avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,
- b. har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal

UMEÅ UNIVERSITET

vuxenutbildning på gymnasial nivå samt har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan,

- c. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,
- d. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning,
- e. enligt äldre bestämmelser har uppfyllt kraven för grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, eller
- f. har godkänt resultat på ett sådant behörighetsprov som anges i förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kraven punkt c ovan. Förordning (2018:1503).

Utöver ovanstående kan en sökande visa att han eller hon har sådana nödvändiga kompetenser som anges i punkterna 1-6 genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet. Förordning (2018:1503).

Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs för att anses ha grundläggande behörighet.

Den som har finska som modersmål och har haft svenska som ämne i finskt gymnasium eller motsvarande finsk skolform under tre år eller mer ska dock anses ha de kunskaper i svenska som behövs. Förordning (2018:1503).

Till följd av nationella överenskommelser mellan svenska universitet och högskolor anses även att grundläggande behörighet har den som:

1. vid annan svensk högskola bedömts ha grundläggande behörighet eller tidigare har studerat vid svenskt universitet eller högskola och då bedömts uppfylla kraven för grundläggande behörighet
2. har lägst betyget godkänt alternativt E i svenska/svenska som andraspråk A+B eller svenska/svenska som andraspråk 1,2 och 3, engelska A eller engelska 5 och 6, matematik A eller matematik 1a, b eller c, samhällskunskap A eller samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2 samt tre års arbetslivserfarenhet efter 19 års ålder.
3. I Universitets- och högskolerådets föreskrifter UHRFS 2018:4 (UHRFS 2013:1) finns en lista över vissa ytterligare svenska utbildningar som ger grundläggande behörighet för högskolestudier.

UMEÅ UNIVERSITET

4.1.2 Särskild behörighet för kurser och program som vänder sig till nybörjare

För många utbildningar (kurser eller program) är det inte tillräckligt med den grundläggande behörigheten utan man måste även uppfylla krav på särskild behörighet. Den särskilda behörigheten för kurser och program som vänder sig till nybörjare uttrycks i form av *gymnasiekurser från nya gymnasieskolan (Gy-11)*.

På www.antagning.se finns en översättningsnyckel för sökande med äldre betyg. Där framgår vad dagens behörighetskrav har för äldre motsvarighet så sökande kan avgöra om eventuella kompletteringar krävs för att behörighetskrav ska uppnås. I samtliga fall krävs lägst betyget E/Godkänd/3 på de kurser som anges.

För program som leder till *generella examina* på grundnivå och för kurser som vänder sig till nybörjare vid universitetet fastställer universitetet och högskolor själva vilken särskild behörighet som krävs. Umeå universitets behörighetskrav för kurser och program framgår av [Umeå universitets webbkatalog](#) och www.antagning.se.

Till utbildningsprogram som börjar på grundnivå och som leder till konstnärlig examen får krav ställas på godkänt konstnärligt prov (se 7 kap. 9 a § Högskoleförordningen).

För varje program som leder till en *yrkesexamen* har Universitets- och högskolerådet fastställt vilken behörighet som krävs. Det betyder att en gemensam högsta nivå för behörighetskraven normalt gäller över hela landet för varje sådant program. Rektor kan dock, efter hörande av berörd fakultetsnämnd, besluta om att sänka behörighetskraven för tillträde till program som leder till yrkesexamen. Till utbildningsprogram som börjar på grundnivå och som leder till förskolläraryrket, grundläraryrket eller ämnesläraryrket får krav på lämplighet för utbildningen ställas (se 7 kap. 9 b § Högskoleförordningen).

4.1.3 Lokala regler för gymnasieelevers parallellläsning vid universitetet

Under vissa förutsättningar kan elever som går på gymnasiet tillåtas att parallellläsa kurser på universitetsnivå vid Umeå universitet. Då gäller:

- att anmälan till aktuell kurs görs via Antagning.se samt att eleven laddar upp både betyg och intyg från rektor på gymnasieskolan.
- i de fall eleven vill läsa en kurs som endast kräver grundläggande behörighet - ska eleven ha lägst betyget E i Svenska 1-2, alternativt svenska som andraspråk 1-2, samt Engelska 5 och 6 och dispens ges då från den grundläggande behörigheten

UMEÅ UNIVERSITET

- att den särskilda behörigheten ska vara uppfylld och att dispens då ges från den grundläggande behörigheten
- att eleven antas till kursen i fråga endast om det finns lediga platser. Detta innebär rent praktiskt (1) att om anmälan gjorts i tid kommer den att ställas om till sen anmälan och dessa anmälningar får då högsta meritvärdet för den aktuella kategorin och (2) den som själv gör en sen anmälan hanteras på motsvarande sätt som vanliga sent anmälda, d.v.s. med meritvärde utifrån ankomstdag

4.1.4 Villkor för grundläggande behörighet för gymnasieelever avseende sommarkurser

Elever som går sista terminen på gymnasiet kan under vissa förutsättningar få villkor för grundläggande behörighet för sommarkurs vid Umeå universitet.

Eleven ska ladda upp samlat betygskort, styrka eventuell särskild behörighet samt ladda upp intyg från rektor på gymnasieskolan rörande den sökandes behörighet vid vårterminens slut.

Eventuell antagning/reservplacering gäller under förutsättning att eleven inkommer med betyg som styrker grundläggande behörighet för högskolestudier innan kursstart.

4.1.5 Villkor för grundläggande behörighet avseende utbildning med tidigt anmälningdatum

Det är möjligt att villkora grundläggande behörighet för sökande till utbildningsprogram som endast har tidigt anmälningdatum och som startar höstterminer. Villkor förutsätter att sökande har pågående gymnasiala studier som förväntas avslutas under vårterminen och att särskilda behörighetskrav redan är uppfyllda. Grundläggande behörighet ska vara styrkt enligt kompletteringstiden för nationella höstomgången (se kapitel 5). I anmälningssituationen på umu.se framgår det när detta tillämpas.

4.1.6 Särskild behörighet för kurser på grundnivå som inte vänder sig till nybörjare

För antagning till kurser som kräver tidigare akademiska meriter, och därmed inte vänder sig till nybörjare vid universitetet kan behörighetskraven formuleras som:

- Krav på gymnasiekurser.
- Krav på uppnådda högskolepoäng inom ett eller flera huvudområden.
- Krav på specifika kurser.
- Krav på arbetsprov/färdighetsprov, där det betingas av utbildningen.

UMEÅ UNIVERSITET

- Krav på viss typ av yrkeslivserfarenhet, där det är av betydelse för det yrkesområdet aktuell utbildning förbereder för.

Vid Umeå universitet fattas i enlighet med rektors besluts- och delegationsordning beslut om behörighetskrav för varje kurs av respektive fakultetsnämnd. Krav på behörighet för sådana kurser framgår av Umeå universitets webbkatalog och på www.antagning.se.

4.2 Behörighet för studier på avancerad nivå

Regler om behörighet för utbildning på avancerad nivå beskrivs i 7 kap. 28–31 §§ högskoleförordningen.

4.2.1 Grundläggande behörighet för program på avancerad nivå

För att kunna antas till program på avancerad nivå krävs enligt högskoleförordningen en avlagd examen på grundnivå omfattande minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen. För antagning till specialistsjuksköterskeprogram styrks grundläggande behörighet genom sjuksköterskelegitimation och till specialpedagog- och speciallärarprogram krävs lärarexamen.

Sökande som inte uppfyller grundläggande behörighet för utbildning på avancerad nivå men bedriver studier och förväntas uppfylla krav på examen eller legitimation innan terminsstart kan villkoras avseende grundläggande behörighet.

Sökande som villkorats avseende grundläggande behörighet för utbildning på avancerad nivå och antagits till program ska styrka behörighet innan utbildningen påbörjas.

- Om examen inte kan styrkas vid registreringstillfället kan första terminens kurser registreras som fristående kurs. Uppvisas examen under första terminen hävs villkoret och programstudierna aktiveras. Antagningen till fortsatta studier på programmet/programmets kurser förfaller om examen inte styrkts innan termin 2.
- Legitimationskravet däremot är definitivt, d.v.s. antagningen förfaller om legitimation inte uppvisas senast vid registreringstillfället.

4.2.2 Särskild behörighet för program på avancerad nivå

Utöver grundläggande behörighet för program som leder till examen på avancerad nivå kan programspecifika krav ställas. Sådana beslutas av fakultetsnämnd. Behörighetskraven kan formuleras som:

UMEÅ UNIVERSITET

- Krav på tidigare utbildning på grundnivå. Kraven kan gälla som antal uppnådda högskolepoäng inom ett eller flera huvudområden. Kraven kan också gälla specifika kurser men får i normalfallet inte vara högre än vad som krävs för examen på grundnivå.
- Krav på arbetsprov/färdighetsprov, där det betingas av utbildningen.
- Krav på viss typ av yrkeslivserfarenhet, där det är av betydelse för det yrkesområdet aktuell utbildning förbereder för.
- Krav på kunskaper i svenska och engelska måste också anges i den särskilda behörigheten. Det lägsta kravet på engelska, d.v.s. det som motsvarar kravet för grundläggande behörighet, formuleras antingen som "engelska för grundläggande behörighet för högskolestudier" eller "Engelska A/6". Högre språkkrav uttrycks som "Engelska B/6".

För påbyggnadsprogram om 60 högskolepoäng som leder till masterexamen kan de specifika behörighetskraven också innefatta kurser på avancerad nivå.

4.2.3 Behörighet för kurser på avancerad nivå

För kurser på avancerad nivå ska behörighetskraven uttryckas som krav på tidigare utbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Behörighetskraven kan formuleras som:

- Krav på uppnådda högskolepoäng inom ett eller flera huvudområden.
- Krav på specifika kurser.
- Krav på arbetsprov/färdighetsprov, där det betingas av utbildningen.
- Krav på viss typ av yrkeslivserfarenhet, där det är av betydelse för det yrkesområdet aktuell utbildning förbereder för.
- Krav på kunskaper i svenska och engelska måste också anges. Det lägsta kravet på engelska, d.v.s. det som motsvarar kravet för grundläggande behörighet, formuleras antingen som "engelska för grundläggande behörighet för högskolestudier" eller "Engelska A/6". Högre språkkrav uttrycks som "Engelska B/6".

För kurs på avancerad nivå ska behörighetskrav omfatta tidigare högskolestudier om minst 90 högskolepoäng.

4.3 Reell kompetens

Den som inte uppfyller de krav om grundläggande eller särskild behörighet som anges under 4.1 respektive 4.2 kan uppfylla dessa på annat sätt. Universitetet gör på den sökandes begäran en samlad bedömning där relevanta kunskaper och erfarenheter vägs in. Närmare information framgår av aktuell anmälningsinformation för studenter på

UMEÅ UNIVERSITET

www.umu.se/utbildning/kommer-jag-in/behorighet/behorig-genom-reell-kompetens/och www.antagning.se samt för anställda vid Umeå universitet på www.umu.se/regelverk/utbildning-pa-grund-och-avancerad-niva/

Grundläggande behörighet med reell kompetens kan styrkas genom behörighetsprovet (se 4.1.1 andra stycket punkt f).

4.4 Undantag från behörighetskrav

Sökande som inte uppfyller behörighetskraven kan under vissa förutsättningar medges undantag. Ansökan om undantag ska göras i samband med anmälan. Blankett finns på www.antagning.se.

Enligt 7 kap. 3 § i högskoleförordningen (1993:100) får universitetet besluta om undantag från något eller några behörighetskrav om det finns särskilda skäl. Universitetet ska göra undantag om sökanden har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

4.5 Behörighetsbedömning som gjorts av annan högskola

Om en sökande av annan svensk högskola bedömts ha behörighet för en viss kurs eller program godtas denna bedömning i normalfallet av Umeå universitet till motsvarande utbildning om den har samma formella behörighetskrav. Det gäller vid bedömning av formell behörighet men också vid bedömning av reell kompetens beroende på vad som krävs för att klara utbildningen.

5. Information om utbud och anmälningsrutiner

Information om anmälningsrutiner och vilka dokument som ska bifogas anmälan framgår av aktuell anmälningsinformation från Umeå universitet som bland annat återfinns via www.umu.se och www.antagning.se.

Anmälan till kurser och program sker via www.antagning.se eller www.universityadmissions.se. Kopior av de handlingar den sökande önskar åberopa laddas upp digitalt på www.antagning.se eller www.universityadmissions.se. Kopior kan även skickas per post till adress som framgår på www.antagning.se och www.universityadmissions.se.

Ansökan om avsteg från urvalsgrunder ska skickas till Studentcentrum/Antagningen, Umeå universitet, 901 87 Umeå.

UMEÅ UNIVERSITET

Sista dag för anmälan till studier under hösttermin är normalt 15 april. Sista dag för komplettering av slutbetyg från gymnasieskolan och betyg från gymnasial vuxenutbildning som erhållits efter sista dag för anmälan till hösttermin är dag före midsommarafton, dock senast den 21 juni. För sökande med avgångsbetyg och diplom från gymnasieutbildning i EU/EES-länder och examen från International Baccalaureate och European Baccalaureate som avslutas efter sista dag för komplettering, godtas betyg som inkommer senast den 5 juli.

För internationella sökande som söker utbildningar med undervisningsspråk engelska är sista anmälningsdag i allmänhet den 15 januari för hösttermin.

Sista dag för anmälan till studier under vårterminen är normalt 15 oktober. Sista dag för komplettering av anmälan med behörighetsgivande betyg är normalt den 1 december.

För internationella sökande som söker utbildningar med undervisningsspråk engelska är sista anmälningsdag i allmänhet den 15 augusti för vårtermin.

Sista anmälningsdag för sommaruniversitetets kurser är den 15 mars.

Anmälan till Kandidatprogrammet och masterprogrammen i industridesign, Kandidatprogrammet och Masterprogrammet i fri konst, Masterprogrammet i arkitektur och stadsbyggnad, Masterprogrammet i omvårdnad, Barnmorskeprogrammet, specialistsjuksköterskeprogram, arbetsintegrerad lärarutbildning, Specialpedagog- samt Speciallärarprogrammet görs via www.antagning.se, men särskilda instruktioner angående arbetsprover, anmälningstider med mera finns på www.umu.se.

Den som tidigare varit registrerad på en kurs och har dokumenterad aktivitet på kursen som är inrapporterad i Ladok kan inte antas på nytt till kursen. Den som enbart varit registrerad på en kurs och saknar inrapporterade aktivitet i Ladok kan söka och bli antagen på nytt till kursen. För information om rutiner kring omregistrering, se Regler för studieadministration på grund- och avancerad nivå vid Umeå universitet som finns i Regelverket på www.umu.se.

5.1 Anmälan till fortsatta studier inom program (kurs inom program)

Anmälan till kurs inom program görs via www.antagning.se. Information om anmälan till kurs inom program lämnas av respektive programstudievägledare eller motsvarande.

UMEÅ UNIVERSITET

För programstudenter med fast studiegång och där inga valmöjligheter finns gör universitetet normalt en gruppanmälan innan webbanmälan öppnas på www.antagning.se. Programstudenterna kan därefter själv ändra i sin anmälan.

5.2 Anmälan till senare del av program/studieortsbyte/byte av inriktning inom program

Om platser blir lediga på termin två och framåt på någon av universitetets programutbildningar kan dessa återbesättas. Fakultetsnämnd beslutar om det ska göras, och programstudievägledare eller motsvarande informerar om antagning sker till senare del av ett visst program eller inte.

Umeå universitet har lokalt beslutade regler om antagning till senare del av program. Dessa regler framgår i den här antagningsordningen och kan även framgå i aktuell utbildningsplan. Grundtanken med reglerna är att göra det möjligt för den som har tidigare resultat från akademiska studier, att söka till program och tillgodoräkna sig sina tidigare studier.

Den som är antagen till ett program med flera studieorter vid Umeå universitet och vill byta till en av de andra studieorterna ska söka senare del av program med den studieort den sökande vill byta till.

För antagning till senare del av program gäller följande:

- Fakultetsnämnd beslutar om eventuella vakanser på program ska återbesättas och hur många platser som ska fyllas.
- Fakultetsnämnd/institution bedömer de sökandes meriter och beslutar om behörighet enligt aktuell utbildningsplan för programmet samt till vilken termin sökande ska konkurrera.
- Anmälan görs på www.antagning.se. Information om anmälningsalternativen finns på www.umu.se och www.antagning.se.
- Sista dag för anmälan är normalt 15 april respektive 15 oktober.
- Anmälan till vakanta platser på program kan ske upp till tre veckor efter terminsstart.

5.3 Anmälan efter anmälningstidens slut

Efter anmälningstidens utgång är det i många fall möjligt att göra en sen anmälan till kurser och program vid Umeå universitet. Anmälan görs via www.antagning.se. Se även kapitel 6.7.

UMEÅ UNIVERSITET

5.4 Parallelläsning

Den som avser att läsa mer än 45 högskolepoäng totalt per termin vid Umeå universitet behöver ha parallellläsningstillstånd. Umeå universitet har beslutat att sökande som enbart sökt utbildning vid Umeå universitet och är godkänd på minst 60 högskolepoäng per sista kompletteringsdag, kan beviljas parallellläsning (undantag för teknisk parallellläsning)⁴.

För sen anmälan som behandlas efter sista ordinarie urval behövs inget tillstånd för parallellläsning eftersom det då inte finns någon övre gräns för hur många högskolepoäng den sökande kan antas till.

Ansökan görs på en särskild blankett som finns på www.umu.se/student

5.5 Datorbaserade register

Uppgifter om behörighet, kurs- eller programval, adress med mera som lämnats vid anmälan kommer att registreras i datorbaserade studeranderegister. Vissa av uppgifterna kommer att överföras till Statistiska Centralbyrån (SCB) för statistikbearbetning.

6. Meritvärdering

6.1 Meritvärdering av svenska betyg

Meritvärderingen anpassas utifrån när man avslutat sina gymnasiala studier. Sökande med svenska betyg delas därför in i fem grupper, A-E.

- A Sökande med gymnasieexamen som ger grundläggande behörighet från gymnasieskolan och med gymnasieexamen från vuxenutbildning (Gy11)
- B Sökande med betyg från gymnasial utbildning som har påbörjats efter juni 2007. (Slutbetyg utfärdade 2010 eller senare.)
- C Sökande med betyg från gymnasial utbildning enligt kursplaner som infördes i gymnasieskolan hösten 2000 och gymnasial vuxenutbildning den 1 juli 2001, utom sökande som tillhör grupp B. (Slutbetyg utfärdade före 2010.)
- D Sökande med så kallade mellanårsbetyg, det vill säga sökande med betyg enligt 1992 års kursplaner. Gruppen omfattar alltså sökande med slutbetyg från gymnasieskolan, enligt 1992 års kursplaner utfärdade 1995 och 1996 samt betyg enligt 1994 års kursplaner,

⁴ Med teknisk parallellläsning avses när det är klarlagt att sökande får tillgodoräkna delar av sökt utbildning och det i praktiken inte innebär att sökande ska läsa mer än 45 högskolepoäng.

UMEÅ UNIVERSITET

utfärdade 1997 eller senare samt sökande med slutbetyg eller samlat betygsdokument enligt 1992 och 1994 års kursplaner från vuxenutbildningen.

- E Sökande med betyg från äldre gymnasieutbildning än ovanstående grupper och som har sifferbetyg, till exempel linjebetyg och studentbetyg.

Hur meritvärdering inom respektive grupp ovan går till återfinns på bedomningshandboken.uhr.se/svenska-meriter/ samt på www.antagning.se.

6.2 Meritvärdering av utländska betyg

Betyg från en utländsk gymnasieutbildning eller motsvarande överförs till skalan 10,00–20,00, vilket ger ett preliminärt meritvärde. Överföringen görs enligt fastställd formel.

Undantag från detta förfarande gäller för betyg som anges i Universitets- och högskolerådets författningssamling UHRFS 2022:3 (UHRFS 2013:1).

Närmare information om hur meritvärdering går till finns i ”Bedömningshandboken för utländsk förutbildning ” som finns på bedomningshandboken.uhr.se/utlandska samt på www.antagning.se.

6.3 Meritvärdering av studieomdöme från folkhögskola

Studieomdömet för meritvärdering framgår i ”Intyg om behörighet till högskolestudier” eller ”Intyg för behörighet till högskolestudier och yrkeshögskolestudier” eller motsvarande äldre intyg som folkhögskolan utfärdar. Studieomdömet översätts till skalan 1–4. Se vidare i anmälningsinformationen på www.antagning.se.

6.4 Högskoleprovet

En del av utbildningsplatserna vid högskolan tillsätts med urval baserat på resultat från högskoleprovet. För den som bedömts uppfylla grundläggande behörighet efter prövning av den reella kompetensen och saknar gymnasieexamen eller motsvarande är detta ofta enda möjligheten att konkurrera om en utbildningsplats på grundnivå för nybörjare. Närmare upplysningar om provet, hur man anmäler sig och på vilka orter det genomförs, provets giltighetstid med mera framgår på www.studera.nu.

I samband med det ordinarie högskoleprovet anordnas även anpassade högskoleprov. Särskilda regler finns beskrivna på www.studera.nu.

UMEÅ UNIVERSITET

För att vara behörig att delta i provurvalet måste den sökande uppfylla behörighetskraven för den sökta utbildningen samt ha ett provresultat som är lägst 0,05 poäng (högsta provresultat är 2.0).

Uppgift om provets giltighetstid framgår på www.studera.nu.

6.5 Avklarade högskolepoäng

Umeå universitet har i enlighet med nationella överenskommelser beslutat att avklarade högskolepoäng per sista anmälningssdag i intervallet 1–165 kan utgöra grund för urval till kurser på grundnivå (urvalsgrupp **HPGR**). Vid urval till kurser på avancerad nivå gäller antalet avklarade högskolepoäng per sista anmälningssdag i intervallet 30–285 högskolepoäng (urvalsgrupp **HPAV**). I inget av fallen tas hänsyn till betyg på de avklarade studierna.

Till kurser på grundnivå där behörighetskravet omfattar 180 hp tillämpas urval på avklarade högskolepoäng per sista anmälningssdag i intervallet 30–285 högskolepoäng (urvalsgrupp **HP180**).

Meritvärdering med högskolepoäng som grund avser högskolepoäng både på grundnivå och avancerad nivå.

6.6 Skiljekriterium vid i övrigt likvärdiga meriter

Vid i övrigt likvärdiga meriter används lottning som skiljekriterium om inte annat anges.

Vid antagningen till läkarprogrammet har Umeå universitet beslutat att använda resultat på högskoleprov som skiljekriterium vid likvärdiga meriter.

6.7 Sen anmälan

Umeå universitet följer en nationell överenskommelse som säger att för sökande som anmäler sig efter anmälningstidens utgång görs ingen meritvärdering utan endast en behörighetsbedömning. Sena anmälningar rangordnas efter det datum den inkommit (urvalsgruppen **SA**).

Utbildningar kan efter sista anmälningssdag öppna för sen anmälan. Beroende på söktryck kan detta ske direkt efter sista anmälningssdag eller efter urval 1 d.v.s. 15 juli inför en hösttermin respektive 15 december inför en vårtermin.

7. Regler för urval bland behöriga sökande

Endast sökande som uppfyller de grundläggande och de eventuella särskilda behörighetskraven eller har beviljats undantag kan delta i urval till utbildningsplatser. Till grund för urvalet ligger de meriter den sökande åberopat och styrkt eller som hämtats från andra databaser. Beroende på meriter placeras den sökande i en eller flera urvalsgrupper. Den som passar in i flera parallella urvalsgrupper konkurrerar om en studieplats i samtliga (se exempelvis 7.3.1).

Det kan finnas särskilt utformade regler för urval till vissa utbildningar vilket framgår av Umeå universitets webbkatalog.

7.1 Urvalsgrupper

7.1.1 Betygsurval

Minst en tredjedel av platserna fördelas till betygsurvalet. Det finns tre urvalsgrupper i betygsurvalet (direkt-, kompletterings- och folkhögskolegruppen). Platserna till en utbildning fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i de tre grupperna. I ett andra steg flyttas en tredjedel av platserna som tilldelats kompletteringsgruppen (BII) över till direktgruppen (BI).

Direktgruppen (urvalsgrupp BI)

Omfattar sökande med gymnasieexamen, slutbetyg från gymnasieskola eller avgångsbetyg från äldre gymnasial utbildning, sökande med betyg från gymnasial vuxenutbildning (minst två tredjedelar av gymnasiepoängen ska utgöra betyg från vuxenutbildningen) samt sökande med avslutad utländsk och internationell gymnasieutbildning utan komplettering för behörighet eller meritvärde.

Kompletteringsgruppen (urvalsgrupp BII)

Omfattar sökande som har kompletterat för behörighet eller för att få ett högre meritvärde. Till kompletteringsgruppen hör även de som styrker särskild behörighet genom folkhögskolestudier, basår eller andra motsvarande kunskaper. Undantag görs för sökande med utländsk gymnasieutbildning samt yrkesexamen från svensk gymnasieskola som kompletterat med kurs eller kurser som krävs för grundläggande behörighet. Dessa får konkurrera i direktgruppen (BI).

Folkhögskolegruppen (urvalsgrupp BF)

Omfattar sökande med intyg för behörighet till högskolestudier från folkhögskola.

UMEÅ UNIVERSITET

7.1.2 Provurval (urvalsgrupp HP)

Minst en tredjedel av platserna till en utbildning på grundnivå för nybörjare tilldelas provurvalet. I provurvalet deltar alla behöriga sökande med giltigt högskoleprov.⁵

7.1.3 Högskolepoäng och andra av högskolan beslutade urvalsgrunder

Högst en tredjedel av platserna tilldelas normalt denna urvalsgrupp. Vid sidan av betyg- och provurval kan alternativt urval förekomma.

Vid Umeå universitet används högskolepoäng som urvalsgrund till kurser på grundnivå (**HPGR, HP180**) och kurser samt program på avancerad nivå (**HPAV**). Även andra lokalt beslutade urvalsregler kan förekomma (se 7.2.2). Dessa framgår av Umeå universitets webbkatalog.

7.2 Generella urvalsregler

När kurser erbjuds både som programkurs och fristående kurs kan det ibland innebära att endast programstudenter kan erbjudas plats då programstudenterna har förtur. Sökande till fristående kurs antas endast i mån av plats.

7.2.1 Platsgaranti (urvalsgrupp PG)

Fristående kurser med platsgaranti

Till kurs med platsgaranti antas samtliga behöriga sökande som anmält sig inom föreskriven tid. Platsgarantin gäller dock endast under förutsättning att kursen ges.

Platsgaranti på kurser inom program

Antagning till program innebär att man normalt har platsgaranti till kurser om totalt 30 högskolepoäng varje termin. Platsgarantin gäller för obligatoriska och valbara kurser, men inte för valfria kurser. Valfria kurser inom program söks som fristående kurs. Platsgarantin gäller också endast under förutsättning att man har sökt i tid och svarat på antagningsbeskedet enligt de anvisningar som finns på beskedet.

Garantiplats efter basårutbildning

⁵ Om Regeringen beslutat om en tillfällig ändring i högskoleförordningen så att mindre än en tredjedel av platserna får fördelas på grundval av högskoleprovresultat utifrån extraordinära händelser i fredstid, gäller den fördelningen.

UMEÅ UNIVERSITET

Studenter har efter godkänd basårutbildning vid Umeå universitet garanterad plats till ett av något i förväg angivna utbildningsprogram på grundnivå. Se www.umu.se/utbildning/program/tekniskt-naturvetenskapligt-basar/garantiplatser/

7.2.2 Lokalt beslutade urvalsgrunder

Till utbildningar som vänder sig till nybörjare i högskolan och leder till konstnärlig examen får högskolan använda andra urvalsgrunder än betyg och högskoleprov till samtliga platser på utbildningen, till exempel arbetsprov, som grund för urvalet (se 7 kap. 14 § högskoleförordningen).

När det gäller andra utbildningar än konstnärliga som vänder sig till nybörjare i högskolan får andra urvalsgrunder än betyg och högskoleprov användas till högst en tredjedel av platserna (se 7 kap. 13 och 23 §§ högskoleförordningen).

Styrelsen för Umeå universitet har beslutat att, utöver andra särskilda prov än högskoleprovet, även nedanstående lokala urvalsgrunder kan gälla:

- Högskolepoäng
- Relevant yrkeserfarenhet
- Relevant utbildning
- Intervjuer, särskilt skriftliga prov, arbetsprov

Närmare information om urvalsgrunderna samt till vilka utbildningar dessa urvalsregler gäller återfinns i anmälningsinformationen på www.umu.se.

Beslut att använda lokala urvalsgrunder till viss utbildning fattas av fakultetsnämnd efter tillstyrkan från Antagningsrådet.

7.2.3 Utökad användning av lokalt beslutade urvalsgrunder

För att få tillämpa lokalt beslutade urvalsgrunder till mer än en tredjedel av platserna på en utbildning som vänder sig till nybörjare men inte leder till en konstnärlig examen krävs Universitets- och högskolerådets tillstånd (se 7 kap. 15 § högskoleförordningen).

Närmare information om vilka utbildningar som fått tillstånd att tillämpa sådan alternativ fördelning av studieplatserna mellan olika urvalsgrunder återfinns i aktuell anmälningsinformation på www.umu.se eller www.antagning.se.

7.2.4 Avsteg från urvalsregler

Enligt högskoleförordningen (7 kap. 16 och 27 §§ HF) får en högskola i enstaka fall göra avsteg från de urvalsgrunder som är föreskrivna. Detta får bara ske om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt

UMEÅ UNIVERSITET

de övriga urvalsgrunder som finns och om den sökande genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen.

Ansökan om avsteg från sökande ska vara Studentcentrum tillhanda senast sista anmälningdag.

7.2.5 Övriga sökande (urvalsgrupp ÖS)

Den som är behörig att söka till en viss utbildning men inte passar in i någon av urvalsgrupperna angivna under punkt 7.1 ovan placeras i urvalsgruppen "Övriga sökande". Denna grupp rangordnas efter övriga urvalsgrupper med sökande som anmält sig i tid.

Sökande som bedömts behörig efter prövning av reell kompetens eller beviljats undantag placeras i gruppen "Övriga sökande" om den sökande inte kan placeras i någon annan urvalsgrupp.

7.3 Urval till utbildning på grundnivå

För utbildning på grundnivå krävs ibland inga tidigare studier på högskolenivå. Sådan utbildning vänder sig därmed till nybörjare. Ibland krävs dock tidigare studier på högskolenivå. Urvalsreglerna skiljer sig åt när det gäller utbildning som vänder sig till nybörjare respektive vänder sig till andra än nybörjare varför dessa beskrivs var för sig nedan.

7.3.1 Urval till utbildning som vänder sig till nybörjare

De urvalsgrunder som får användas till utbildning som vänder sig till nybörjare beskrivs i 7 kap. 12, 17 och 23 §§ högskoleförordningen.

Urval till kurser som vänder sig till nybörjare

Vid urval till kurser där tidigare högskolestudier inte krävs placeras de sökande i normalfallet utifrån sina meriter i en eller flera av dessa urvalsgrupper:

- Antal avklarade högskolepoäng per sista anmälningdag i intervallet 1–165 högskolepoäng (HPGR) (lokalt beslutad urvalsregel)
- Gymnasiebetyg (BI, BII), Folkhögskoleutbildning (BF)
- Högskoleprov (HP)

Vid urvalet reserveras *33 procent* av platserna för urvalsgrupp HPGR. *34 procent* av platserna fördelas mellan betygsgrupperna (BI, BII, BF) i

UMEÅ UNIVERSITET

proportion till antalet sökande i resp. betygsgrupp samt omfördelning (se 7.1.1). Resterande *33 procent* tilldelas HP-gruppen.⁶

Till vissa kurser tillämpas också andra lokalt beslutade urvalsgrunder (7.2.2) vilket i så fall framgår av Umeå universitets webbkatalog.

Urval till program som vänder sig till nybörjare

Vid urval till program där tidigare högskolestudier inte krävs placeras de sökande i normalfallet utifrån sina meriter i en eller flera av dessa urvalsgrupper:

- Gymnasiebetyg (BI, BII), Folkhögskoleutbildning (BF)
- Högskoleprov (HP)

För varje program som vänder sig till nybörjare beslutar ansvarig fakultetsnämnd hur platserna procentuellt ska fördelas mellan betyg (BI, BII, BF) och högskoleprov (HP). Varje grupp ska omfatta minst en tredjedel av platserna (7.1.1 och 7.1.2). Fördelningen för varje program framgår av Umeå universitets webbkatalog.

I allmänhet baseras urvalet bara på betyg och högskoleprov. Till vissa utbildningar används också lokalt beslutade urvalsgrunder (7.2.2).

7.3.2 Urval till utbildning som vänder sig till andra än nybörjare

De urvalsgrunder som får användas till utbildning som vänder sig till andra än nybörjare beskrivs i 7 kap. 26 och 27 §§ högskoleförordningen.

Urval till kurser som vänder sig till andra än nybörjare

Urval till kurser som vänder sig till andra än nybörjare baseras på antal avklarade högskolepoäng per sista anmälningssdag i intervallet 1–165 högskolepoäng (urvalsgrupp **HPGR**) eller 30–285 högskolepoäng (urvalsgrupp **HP180**).

Till vissa kurser tillämpas också lokalt beslutade urvalsgrunder (7.2.2) vilket i så fall framgår av Umeå universitets webbkatalog.

⁶ Om Regeringen med hänsyn till *extraordinära händelser i fredstid*, beslutat om en tillfällig ändring i högskoleförordningen så att mindre än en tredjedel av platserna får fördelas på grundval av högskoleprovresultat, gäller denna mindre fördelning. Detta är ytterst ovanligt men med anledning av coronapandemin Covid-19 ställdes högskoleprovet in våren 2020 och begränsades hösten samma år till de som ej gjort provet tidigare. Mot bakgrund av detta beslöt regeringen 2021-05-19 om att tillfälligt frångå huvudregeln för fördelning av platser vid urval till högskolan.

UMEÅ UNIVERSITET

Urval till senare del av program

Sökande till senare del av program antas i följande prioritetsordning:

1. Studenter som anmält sig till samma program, inriktning, studieort där tidigare anmält studieavbrott finns registrerat i Ladok
2. Studenter som antagits och registrerats på termin 1 och fått tillgodoräkna minst en termins studier på aktuellt programtillfälle
3. Övriga studenter som avbrutit studierna på samma program, inriktning, studieort utan att meddela avbrott
4. Övriga behöriga sökande

Inom ovanstående grupper sker meritvärdering till termin 2 på program enligt samma regler som för urval vid antagning till termin 1 på programmet (se 7.3.1). Meritvärderingen till övriga terminer görs med hänsyn till uppnådda högskolepoäng i statlig högskoleutbildning per visst datum. Dessa regler är lokalt beslutade vid Umeå universitet.

För läkarprogrammet gäller en särskild prioritetsordning, se <http://www.umu.se/utbildning/program/lakarprogrammet/utbildningsplan/>

Studerande som redan läst kurser motsvarande en eller flera terminer på sökt program och blir antagen till termin ett på detta kan inte alltid påräkna platsgaranti på den termin som studenten efter tillgodoräknande är behörig till.

För definitioner om studieuppehåll, studieavbrott samt handläggningsrutiner och regler för återupptagande av studier, se Regler för studieadministration på grund- och avancerad nivå vid Umeå universitet som finns i Regelverket på <https://www.umu.se/regelverk/utbildning-pa-grundniva-och-avancerad-niva/>

Urval till fortsatta studier inom program (kurs inom program)

Meritvärdering till ej platsgaranterad kurs inom program sker som till fristående kurs (se 7.3.1 och 7.3.2).

7.4 Urval till utbildning på avancerad nivå

De urvalsgrunder som får användas till utbildning på avancerad nivå beskrivs i 7 kap. 26–27 §§ högskoleförordningen.

UMEÅ UNIVERSITET

7.4.1 Urval till kurser på avancerad nivå

Urval till kurser på avancerad nivå baseras enligt en nationell överenskommelse på antal uppnådda avklarade högskolepoäng per sista anmälningdag i intervallet 30–285 högskolepoäng (urvalsgrupp **HPAV**).

Till vissa kurser tillämpas också lokalt beslutade urvalsgrunder (7.2.2). Se respektive kurs i Umeå universitets webbkatalog på www.umu.se.

7.4.2 Urval till program på avancerad nivå

För varje program som påbörjas på avancerad nivå beslutar ansvarig fakultetsnämnd vilka av nedanstående urvalsgrupper som ska användas och hur platserna procentuellt ska fördelas mellan olika urvalsgrupper. Fördelningen för varje program ska framgå av [anmälningsinformationen](#).

De urvalsgrupper som kan förekomma vid Umeå universitet är

- högskolepoäng i intervallet 30–285
- skriftliga prov
- intervjuer
- arbetsprov
- högskoleprov
- yrkeserfarenhet/arbetslivserfarenhet

För psykoterapeutprogrammen gäller en särskild prioritetsordning, se www.umu.se/utbildning/program/psykoterapeutprogrammet

7.4.3 Urval till senare del av program på avancerad nivå

Urvalet sker enligt samma principer som för urval till senare del av program på grundnivå (se 7.3.2).

7.5 Urval till kurser för inresande utbytesstudenter

Urvalet till kurser på grund- och avancerad nivå baseras på typ av avtal och enligt följande prioritetsordning:

- (1) double degree-utbytesavtal inom egna institutionsavtal,
- (2) egna institutionsavtal,
- (3) fakultetsavtal,
- (4) universitetsgemensamma utbytesavtal, och
- (5) övriga institutionsavtal.

8. Antagningsrutiner

8.1 Kontrollbesked

Den som sökt till en utbildning får i normalfallet ett kontrollbesked. Ett e-postmeddelande skickas till den e-postadress som finns registrerad på anmälan. Den sökande uppmanas att gå in på sina sidor på www.antagning.se och kontrollera att allt stämmer med anmälan. I kontrollbeskedet redovisas de registrerade uppgifter som rör anmälan samt de preliminära bedömningar som gjorts. Det är alltid den sökande som måste kontrollera att alla de uppgifter som åberopas finns tillgängliga vid bedömningen. Kontrollbesked skickas efterhand som anmälningarna bedöms.

8.2 Antagningsbesked och svarskrav

Det första antagningsbeskedet kommer i mitten av juli för utbildningar med sista anmälningdag 15 april och i mitten av december för utbildningar med sista anmälningdag 15 oktober. För utbildningar med andra anmälningstider finns informationen på www.antagning.se.

Av antagningsbeskedet framgår om man är antagen, reservplacerad eller struken till de anmälningalternativ man sökt. Alla som är behöriga men som inte blivit antagna blir reservplacerade.

Sista dag för att svara på antagningsbeskedet finns också angivet. På www.antagning.se kan man läsa sitt antagningsbesked. Där kan man svara ja för att behålla sin plats. Man kan ändra sitt svar fram till sista svarsdag. En bekräftelse på att svar registrerats skickas till den e-postadress sökande angivit på sitt användarkonto på www.antagning.se.

I nationella antagningsomgångarna höst- och vårtermin (15/4 respektive 15/10) kan man antas till högst 45 högskolepoäng. Därutöver får man stå kvar som reserv till högst 165 högskolepoäng. Om man blir antagen som nybörjare till en programutbildning på heltid räknas det som 30 högskolepoäng. Om man redan studerar på ett annat program så räknas kurserna i det programmet på samma sätt som övriga kurser i anmälan. Om man inte är antagen till någon utbildning kan man stå kvar som reserv till högst 210 högskolepoäng.

Högst 210 högskolepoäng behandlas i det andra urvalet. Ytterligare information samt svarstider framgår av antagningsbeskedet.

Svarskrav gäller även för programstudenter som antagits till fortsatta studier inom program.

8.3 Reservantagning

Behöriga sökande som inte kunnat beredas plats på sökt utbildning placeras som reserver. För varje urvalsgrupp upprättas en separat reservlista (kö) och en sökande kan ingå i flera av dessa beroende på sina meriter. Av antagningsbeskedet framgår vilket ordningsnummer en eventuell reservplats har i de urvalsgrupper som är aktuella för den sökande.

I nationella antagningsomgångarna höst- och vårtermin (15/4 respektive 15/10) tillämpas svarskrav. Efter det att de som antagits respektive reservplaceras vid det ordinarie urvalet har tackat ja till de utbildningsplatser de erbjudits, görs ett andra urval i början på augusti respektive slutet av december. Därefter sänds nya antagningsbesked ut.

När reserver kallas görs det ur de urvalsgrupper där återbud inkommit. Det kan innebära att en person med reservplats 1 (men i ”fel” urvalsgrupp) inte erbjuds plats trots att reserver kallas. Till de flesta utbildningar antas fler personer än det finns platser på utbildningen. Det innebär att en reserv inte alltid kallas för varje person som lämnat återbud eller uteblivit från introduktionsmötet utan att ha anmält förhinder.

I det andra urvalet prövas man i enlighet med hur man svarat på det första antagningsbeskedet. Om man blir antagen till ett högre prioriterat anmälningsalternativ stryks man från de lägre prioriterade utbildningarna som överskrider 45 hp per termin, även om man var antagen till något av dessa i det första urvalet.

Reservantagning till både kurser och program efter det sista ordinarie urvalet görs efter de reservlistor som upprättats och i enlighet med rektors delegation.

9. Regler för anstånd med studiestart

Enligt högskoleförordningen finns det möjlighet att få anstånd med studiestarten för den som blir antagen till en utbildning men som på grund av särskilda skäl inte kan ta den erbjudna platsen i anspråk. Ansökan om anstånd med studiestarten ska, tillsammans med intyg som styrker skälen, skickas in till Studentcentrum vid Umeå universitet innan utbildningen påbörjas eller så snart det är möjligt.

Beslut om anstånd fattas i enlighet med rektors delegation. Beslut att inte bevilja anstånd kan överklagas.

Särskilda skäl för anstånd med att påbörja studierna kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som exempelvis graviditet, föräldraledighet till dess barnet fyllt 1 år, vård av barn, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring, studentfackliga uppdrag, militär grundutbildning

UMEÅ UNIVERSITET

enligt förordningen om militär grundutbildning eller uppskjuten ledighet enligt lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning.

Anståndstiden får uppgå till högst 18 månader om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid.

Ett beslut om anstånd får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt som studierna ska påbörjas UHRFS 2016:1 (UHRFS 2013:3).

10. Regler och rutiner för överklagande

Enligt 12 kap 2 § högskoleförordningen kan beslut om att en sökande inte uppfyller behörighetskraven och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren för den sökta utbildningen överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. Det är även möjligt att överklaga beslut om att inte beviljas anstånd med påbörjande av studier och att inte få fortsätta studierna efter studieuppehåll. Övriga delar av beslutet om antagning får inte överklagas.

Överklagande ska ställas till Överklagandenämnden för högskolan, ÖNH, och sändas till den myndighet som expedierat beslutet, enligt angivna anvisningar.

Överklagandet ska ha inkommit senast tre veckor efter att man tagit del av beslutet. Beslut om behörighet framgår av antagningsbeskedet. Vid ett överklagande kontrolleras beslutet av Umeå universitet eller Universitets- och högskolerådet (UHR) och om ett uppenbart fel begåtts ändras beslutet. Om ingen ändring görs skickas överklagandet tillsammans med ett yttrande från Umeå universitet till Överklagandenämnden för högskolan. Överklagandenämndens beslut får inte överklagas.

Referenser

I följande tryckta och webbaserade skrifter finns mer information om behörighet, urval, antagning etc.

Högskolelagen (1992:1434)

Högskoleförordningen (1993:100)

Universitets- och högskolerådets författningssamlingar

Bedömningshandboken från Sveriges Universitets- och Högskoleförbund

Universitetskanslersämbetets hemsida (www.uka.se)

Universitets- och högskolerådets hemsida (www.uhr.se)

Sök och jämför utbildningar samt anmälan till högskoleprovet (www.studera.nu)

Anmälan till studier (www.antagning.se eller www.universityadmissions.se)

Umeå universitets webbkatalog (www.umu.se/utbildning)

Regler för studieadministration på grund- och avancerad nivå
(www.umu.se/regelverk)

Förordning om högskoleutbildning som kompletterad avslutad utländsk utbildning
(SFS 2008:1101)

Förordning om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till
ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå (SFS 2016:705)

Förordning om behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning (SFS
2018:1519)

Handläggningsordning för validering av behörighet genom reell kompetens
(www.umu.se/regelverk)